

САШКО, ГРУДЕНЬ 2022

Лола допрацьовувала останню годину нічної зміни, коли привезли цього хворого.

— Агов, Лолітко, скажи Михайлівні, нехай відчинить бомжацьку палату!

Серьога, фельдшер екстренки, натужно штовхав коридором візочок, на якому лежав досить огрядний чоловік, але при цьому примудрився вщипнути Лолу за філейну частину. Вона хотіла ляснути його по руці, проте не поцілила. Серьога засміявся й підморгнув їй веселим зеленим оком.

Очі в нього насправді були чаклунські — кольору темно-зеленого листя. Лола зроду таких ні в кого не бачила. Подумала навіть, що Серьога носить кольорові лінзи, щоб вирізнятися з-поміж інших. Він узагалі любив покуражитися. Однак одного разу вона бачила, як Серьога після особливо важкої зміни ретельно вмивав обличчя й тер очі, які вже сльозилися від втоми, й зрозуміла, що притомна людина, носячи лінзи, таких маніпуляцій проводити не буде.

Лола підтюпцем побігла шукати Михайлівну — санітарку. Знала, що до старої не додзвонишся, бо вона глухувата.

Бомжацька палата насправді була нічим не гіршою від інших. Просто її, по змозі, тримали порожньою й заселяли до неї або ж безхатченків, або ж інших асоціальних

елементів, як казав начмед Григорій Павлович, бо зазвичай ці елементи були начинені різними інфекційними болячками. А в хірургії мала царювати стерильність.

— Його хоч обробили трохи? — на ходу запитала Лола в Серьоги.

— Ні, встигли лише трохи стабілізувати, й на тому спасибі.

— А що з ним?

— Самогубство. Чувак забрався на дах недобудови, отієї, що на Ярослава Мудрого, й вирішив перевірити щільність повітря, — загіготів Серьога.

Лола знала, що гумор для Серьоги — щось на кшталт захисної реакції від професійного вигорання. Насправді він був досить добрим хлопцем. Просто кожному не наспівчуваєш — серця не вистачить.

По дорозі Лола висмикнула з кімнати молодшого медперсоналу Михайлівну, яка, бурмочучи щось про те, що, мовляв, понавозять усяких, сраки їм потім мий, швиденько взяла свій інструментарій і пішла за Лолою.

Власне, доки Михайлівна мила цього самогубця-безхатченка, Лолі не було чого робити, хіба чекати на бригаду лікарів. Але вона вирішила супроводити його до палати. Щось у цьому розповнілому, давно не митому й не чесаному бородатому чоловікові, від якого добряче тхнуло, видалося їй знайомим. Лола досвідченим оком хірургічної медсестри з двадцятирічним стажем бачила, що чолов'яга — не жилець. Те, що він іще дихав, інакше як дивом назвати не можна було. Проте надати допомогу людині все одно необхідно.

Лола з Михайлівною та Серьогою вкотили візочок до палати. Увімкнули яскраве біле світло. Лола подивилася

в обличчя безхатченкові й заклякла: це був Сашко! Її велике-велике перше кохання! Настільки велике, що й досі іноді в неї, дорослої жінки сорока двох років, матері трьох дітей, яка за своє життя багато бачила й пережила, щеміло серце від згадки про Сашка. Навіть не стільки про нього, скільки про ту хвилю, бурю почуттів, які їй тоді довелося пережити. Більше нічого подібного з нею в житті не трапилося. Мабуть, таке пережити можна лише замолоду.

Лола дивилася на Сашка й думала про те, що повинно було зробити з ним життя, аби в неповних сорок п'ять він перетворився на, прости Господи, смердючого дідугана. Втім, Сашко завжди був ризиковий та драйвовий, чим і подобався дівчатам. Він уважав, що в цьому житті потрібно спробувати все. З усього видно — допробувався.

Перед Лоліними очима промайнули спогади. Ось Сашко грає на гітарі. Вони жили в одному дворі, й усі дівчата — від десяти до двадцяти п'яти років, заглядалися на смаглявого спортивного красунчика. Лола теж заглядалася: з вікна своєї квартири на третьому поверсі. Ближче до цього «дівчачого бога» вона підійти не наважувалася. Лола завжди була непоказною. Маленька — 152 сантиметри на зріст, худенька, сіренька, як мишка. З яскравого в неї було лише ім'я — Лоліта, яким нарекли її батьки невідомо з якого дива.

І коли Сашко почав проявляти до неї увагу (теж невідомо з якого дива), Лола спершу не могла в це повірити й тікала від нього, як чорт від ладана. Але Сашко був наполегливим. Одного дня дочекався Лолу після занять (вона навчалася в медучилищі), мовчки взяв за руку й повів до парку. І там, до півночі, співав лише для неї однієї. Голос

у нього був, як у справжнього артиста. Ну, після того, як кажуть, закрутилося-завертілося.

Він став для Лоли першим чоловіком. Лола, яка до цього абсолютно нічого не відала в плотській любові, інтуїтивно відчула, а потім переконалася: Сашко — класний коханець. Він любив жінок, умів насолоджуватися жінками й дарувати їм втіху.

А потім Сашко просто щез. Наче за помахом чарівної палички, стерлися навіть натяки про те, що колись у цьому самому дворі жив такий хлопець і зустрічався з нею, Лолою. Тільки через багато років Лола дізналася, що Сашко, знаючи, що він із батьками переїздитиме жити в інше місто, закрутив роман іще з двома дівчатами з їхнього двору — Інною та красунею Світланою. Мабуть, щоб на віддалі від рідного міста з приємністю ностальгувати за минулим.

Лола Сашка зненавиділа. Точніше, це була вибухонебезпечна суміш із ненависті, любові, туги й відчаю. Саме через сум'яття, в якому тоді перебувала Лола, вона стрибнула в ліжко до Юрка. Просто, щоб відомстити, відчути себе потрібною, а не кинutoю. Дуже швидко виявилось, що Лола вагітна. Це було її великою таємницею: вона досі не знала, хто є батьком її старшого сина Ярослава — Сашко чи Юрко, з яким вона, через чотири роки, народивши ще двох дівчаток-близнючок, розлучилася. Бо не потрібно було й сходитися.

Ось вони знову зустрілися... Через скільки років — двадцять чи двадцять два? Ціле життя, покоління за цей час може підрости. Воно й підросло. Її син Ярослав уже на четвертому курсі університету, доньки-близнючки закінчують школу. Господи, невже вона така стара? Сорок

два роки — хіба це старість? Утім, зважаючи на те, як із тобою обійшлося життя. Лолі інколи здавалося, що вона вже справді «стара перечіпала», як казав колись її дід на бабу. Хоча в люстерці бачила струнку, попри дві вагітності й стільки ж природних пологів, жінку. Хіба що в кутиках очей і рота залягли ледь помітні, тонкі зморщечки...

І тут Сашко — як згадка про давно забуту (ой, чи таку вже забуту!) юність та любов. Лола пильніше придивилася до пропитого бородатого обличчя.

— Знайомець? — поцікавився Серьога, спостерігаючи за Лолою.

— Та ніби... Хоча ні — не впевнена.

Насправді Лола була більш ніж упевнена, що перед нею Сашко.

— Не жилець, — резюмував Серьога, — дарма стільки морочилися з ним. Одначе ти того... Не переймайся, якщо він ласти склеїть. А так і буде. Сама знаєш.

— Знаю, — згодилася Лола, — й не переймаюся. — А в самої серце так і стрибало в грудях.

Раптом Сашко застогнав, потім розплющив очі. Цілком усвідомлено подивився на Лолу й ледь чутно промовив:

— Привіт, Лоліто.

Лолу ніби хто струмом ударив.

— П-п-привіт, — прошелестіла вона у відповідь.

Сашко раптом спритно схопив Лолу за руку і з несподіваною для напівмерця силою притягнув її до себе.

— Лоліто, знаю, що після стількох років я для тебе вже ніхто. Але зглянься — поховай мене по-людськи. Більше нема мені до кого звернутися. І священника поклич, щоб відспівав. Я не самогубець, просто не бачив, куди ногами ступаю. П'яний був. Будь ласка... Не хочу, щоб

мене загребли, мов собаку. Не хочу, щоб знаку не лишилося від мене на землі. Бо я ж був! Жив! Як умів...

Лола мовчала. Вона була перелякана, шокована. Раптом через двадцять із гаком років на світ Божий вилізла образа, яку, здавалося, вона вже поховала на самому споді душі. З якого дива вона повинна щось робити для чоловіка, який щез із її життя й випірнув із небуття лише через два десятиліття? Смішно, слово честі! І хто він зараз — безхатко смердючий! Мабуть, гарно пожив, що залишився і без печі, і без лави, й без рідні!

Мабуть, ці емоції ясно відобразилися на Лолиному обличчі. Сашко відпустив її руку, тяжко зітхнув, заплющив безсило очі. Його обличчям промайнула гримаса болю.

Зібравши останні сили, він промовив:

— Тому, хто на смертнім одрі, не відмовляють в останньому проханні.

Сашко зітхнув, руки й ноги смикнулися, мов у пропасниці, потім витягнулися, й він відійшов у кращий світ.

І Лола зрозуміла: доведеться Сашкове прохання виконати. Інакше совість її замучить. Усе ж таки він не зовсім чужа їй людина, а ймовірний батько її Ярослава.

Сашкові документи Лола добула через одного знайомого поліціянта. Хіба що? Правоохоронці теж люди й, буває, потрапляють на операційний стіл. Власне, ніхто її особливо не розпитував про ступінь спорідненості з покійним: знайшлася людина, яка візьметься за поховання безхатченка, отже, поліції менше клопоту.

Але тут виникала інша проблема, а саме фінансова. Не було в Лоли зайвих грошей. Вона сплачувала половину суми за навчання сина. Іншу половину він платив сам, і на одяг собі заробляв, ще й сестрам, бувало, одяганку

купував. Дівчатам — Олі та Зої — потрібно було оплачувати репетиторів. Лола підпрацьовувала, де тільки могла. Бувало, вона дивилася на себе, втомлену, із темними колами під очима, у люстро й казала одну лишень фразу:

— Привіт, тітонько-конячко!

Лола й справді почувалася конякою: працювала без вихідних, ходила в джинсах і кросівках майже весь рік (хіба фасон змінювала — із зимового на літній, і навпаки), не користувалася косметикою, у перукарні бувала раз на пів року. Синя панчоха. Задовбана, замордована стара тітонька-конячка.

Одначе Сашка поховати потрібно було. Тепер, коли шок та злість минули, вона чимраз частіше згадувала нехай короткі, але пристрасні миті їхнього кохання, і їй нестерпно було думати про те, що лежить він зараз у металевому ящику моргу голий, самотній, нікому не потрібний.

«Де добути грошей на похорон?» — думала Лола, подаючи хірургові інструмент під час операції.

Вона побачила здивовані очі хірурга й зрозуміла, що подала не той інструмент. Таке з Лолою не траплялося від часу, коли вона була ще жовторотою практиканткою. Вона швиденько виправилася.

«Потрібно якнайшвидше вирішити питання, — подумала Лола, — бо в мене через це все з рук падає».

І тут вона згадала про Інну, ту дівчину (точніше, тепер уже дорослу жінку Лолиного віку), з якою колись, як виявилось, Сашко теж крутив роман. Нині Інна була бізнес-вумен і дамою грошовитою. Десь рік тому Інна потрапила до хірургії з гострим апендицитом. Правда, тоді вона була настільки п'яною, що лікарям довелося спочатку нашвидкуруч виводити її зі стану алкогольної

інтоксикації, а потім уже класти на операційний стіл. Кажали, що Інна взагалі любителька перехилити чарку.

Здається, Інна тоді Лоли навіть не впізнала, хоча вони досі жили в одному дворі. Правда, не спілкувалися й подругами не були. Як до неї підступитися, Лола не уявляла, але питання потрібно було вирішувати, а на горизонті більше нікого грошовитого не виднілося. Крім цього, Сашко Інні теж не чужий.

Після важкої зміни Лола затрималася на роботі, аби добути номер телефону Інни. На щастя, їй, як висококваліфікованій операційній (а заодно й маніпуляційній) медсестрі, був відкритий доступ до історії хвороб пацієнтів, а там, як відомо, було вказано й контакти.

«Що я їй скажу? — дорогою додому думала Лола, — “Привіт, Інно! Ми з тобою майже сусіди, хоча навіть не вітаємося. А свого часу, уявляєш, ми спали з тим самим хлопцем. А тепер цей хлопець помер. Дай грошей на похорон!” Так, чи що?»

Лола аж зупинилася, поставивши на лаву навантажені харчами торби, настільки безглуздою здалася їй ця думка. З іншого боку — до кого ще податися? У Лоли не було багатих родичів, у яких можна було б позичити гроші, а брати кредит зовсім не хотілося.

«Трясця ж твоїй матері! — жінка зі злістю стиснула кулаки. — Як мені на хвіст падати із проблемами, так можна, а сама я про допомогу чомусь попросити боюся або соромлюся!»

Лола, доки не минув напад благородної люті, швиденько дістала з кишені телефон і набрала Інну.

— Ал-л-ло-о-о-о! — почулося в слухавці. — Білякова біля апарата!

— Інно, привіт, — почала Лола, — це твоя сусідка Лоліта. Ну, білява така, медсестрою працюю. Ти минулого року в лікарні лежала з апендицитом, то я...

— Пам'ятаю, — перебила її Інна, — далі.

Лола здивувалася й навіть трохи образилася: ти ба, яка цяця! Виявляється, впізнала її й хоч би бровою повела. Але добре, не час зараз губки копилити.

— Мені конче треба з тобою поговорити.

— Про що? — здивуванню на тому кінці дроту мобільної хвили (чи що там у смартфонів?) не було меж, мовляв, які в нас можуть бути теми для розмови.

Лолі захотілося прибити Інну просто через телефон, якби це було можливо. Або хоча б наговорити грубощів цій зверхній... видрі. Та Лола стрималася, бо перед очима знову з'явився Сашко: голий, босий, самотній у морзі.

— Інно, Сашко помер, — сказала Лола й тут же подумала, що почала неправильно. Раптом вона вже не пам'ятає, хто такий той Сашко. Стільки років минуло. Але Інна раптом запитала:

— Сашко Стрілець? Наш із тобою колишній коханець?

Виявляється, усі все знали, подумала Лоліта. Правда — цікава штука: колись пролізе та явиться в усій своїй красі. Чи непривабливості.

— Він, — підтвердила Лола.

Інна довго мовчала, а Лола подумки рахувала, скільки дорогоцінних хвилин зжерло її мовчання, бо користувалися вони різними мобільними операторами.

— Ну, помер, то й помер, — нарешті сказала Інна, — я тут до чого?

Незважаючи на байдужий тон, Лолі здалося, що в голосі Інни промайнули сумні нотки.

— Поховати його потрібно. Рідні в нього немає. Він безхатченко, Інно. Пропив і прогуляв усе.

Знову запанувала мовчанка.

— Ну добре, заходь до мене. Я звільнюся десь близько десятої вечора. Справ багато.

Інна дала відбій, навіть не сказавши «до зустрічі». Приємна особа, нічого сказати. Утім, доведеться до неї йти. Інакше думки про Сашка не дадуть спокою.

Інна жила через два під'їзди. Рівно о десятій годині Лола натиснула на кнопку дзвінка — й через кілька секунд двері відчинили. За ними стояла дівчинка років десяти-дванадцяти: висока, як для свого віку, смаглява, з темними очима, у яких так і стрибали бісики. Когось Лолі ця дівчинка дуже нагадувала, але кого — вона не могла зрозуміти.

— Доброго вечора! Ви, мабуть, Лоліта? — запитала дитина.

Жінка кивнула, намагаючись зрозуміти, де ж вона бачила цю красиву смагляву дівчинку.

— Заходьте. Мама попереджала, що ви прийдете. Сказала впустити вас у дім і запропонувати кави.

Кави Лола не любила, віддавала перевагу чаю, але вирішила не вередувати. Доки дитина цілком вправно варила каву, жінка оглядала обстановку квартири. Все чисто, акуратно, з новим ремонтом, але не сказати, що дуже розкішно. Може, Інна не така грошовита, як про неї плещуть?

Кава виявилася напрочуд смачною, і Лола похвалила дівчинку, яку звали Тетянкою.

— Мама завжди так пізно приходиться? — поцікавилася жінка, поглянувши на годинник, який показував уже пів на одинадцять.

— Так, у неї ж бізнес. Він вимагає постійної присутності.

— Ага, — тільки й сказала Лола.

Вона до бізнесу не мала жодного стосунку, але її робота також забирала дуже багато часу.

— Ти не боїшся бути вдома сама? І впускати до житла незнайомих людей? — поцікавилася Лола.

— Ні, не боюся, — дитина заперечливо покрутила чорнявою головою, — до того ж ви не зовсім чужа. Мама казала, що поряд живете. І взагалі в мамі нюх на людей. Вона абикого до квартири б не запросила, — впевнено завершила дитина.

Нарешті прийшла Інна. Вона запливла до вітальні, несучи за собою аромат тяжких, але, вочевидь, дорогих парфумів, і гепнулася на диван біля Лоли. Довго й зацікавлено роздивлялася її, ніби Лола була товаром, який необхідно купити. Або не купити.

— А ти майже не змінилася, — нарешті промовила Інна, — така ж мала, худа, бліда. Спереду піонерка, ззаду пенсіонерка. Тобто, навпаки. Ну, ти в курсі.

Лола зрозуміла, що говорити з Інною буде складно, втім, на легку розмову вона й не сподівалася. Але ображати навіщо? Проте, може, вона це робить через елементарну жіночу заздрість. Сама Інна зі стрункої, хоча й міцної дівчини перетворилася на даму не товсту, але досить пишну. Коротка зачіска додавала їй років, хоча обличчя було гладеньким, свіжим.

— Так що там наш друг Сашко? — запитала Інна.

— Помер.

— Чому раптом ти взялася за організацію поховання?

— Він попросив. У лікарню потрапив перед смертю. Звалився з недобудови, що на Ярослава Мудрого.

— П'яний, певно, був, наволоч, — резюмувала Інна. Язик у неї трохи заплітався, і Лола зрозуміла, що Інна й сама добряче напідпитку. Мабуть, таки правду казали, що вона любителька випити.

— П'яний, — згодилася Лола.

Жінки замовкли. Кожна думала про своє.

— Він уже тоді добряче закладав, — порушила мовчання Інна, — хоча ще був красунчиком. І навіть свій бізнес мав. Одним словом — принадний наречений.

Лола здивувалася. Коли це — тоді? І коли Сашко встиг стати бізнесменом? Вона його пам'ятала хлопцем із гітарою. Отже, вони з Інною зустрілися вже після того, як він їх усіх — її, Інну і Світлану — покинув і гайнув до іншого міста?

— Ти з ним іще бачилася? — запитала Лола. — Ну, після того як він виїхав із міста.

— Не просто бачилася, я з ним жила. Результат нашого спільного життя зараз мені на кухні каву готує.

То Тетяна — донька Сашка??? А вона все голову сушила, кого ж дівчинка їй нагадує! Викапаний Сашко: красива, смаглява, гнучка, з бісиками у величезних темних очах. Оце так Сашко! Оце так скурвий син!

Лола подумала про свого Ярослава. Зовні він був схожий на неї. Хіба вирізнявся високим зростом і міцною гнучкою статурою, яка була притаманна Сашкові. На цьому схожість закінчувалася. Але теоретично він міг бути батьком Ярослава, просто про це ніхто не знав і не повинен був знати. Лола вміла берегти таємниці.

— А чому розійшлися? — поцікавилася Лола.

— Ти ніби Сашка не знаєш! — пирхнула Інна. — Перекотиполе. Ніколи йому на місці не сиділося. Все

кудись рвався. То в гори, то в море, то під землю. Розповідав мені, як із дигерами зв'язався. Кудись аж до Китаю їздили по каналізаціях лазити. Ледве не загинув там.

Це точно. Таким Сашко й був.

— Я брешу, що жила з ним. Так, підживала, — раптом сказала Інна, — прийшов, переночував, поїхав. Але дякую, хоч Тетяну мені в спадок лишив. Одна вона в мене, радість у житті-і-і, — раптом заголосила Інна, і Лола зрозуміла, що це з неї поперли п'яні сльози.

Правда, Інна швидко вгамувалася, метнулася до ванни, вмилася холодною водою й знову була мов новенька копійка. Мабуть, для неї це було звичним ділом — переходити зі стану сп'яніння в цілком тверезий.

— Хай буде так, — сказала вона, витираючи обличчя рушником кислотно-рожевого кольору, — допоможу Сашка поховати. Він хоч і наволоч, але коханцем був неперевершеним. До того ж він — батько моєї дитини.

«І моєї, мабуть, теж», — ледь не бовкнула Лола, але вчасно прикусила язика.

— Коротше, Лолко, не хвилюйся, — Інна по-свійськи поклала Лолі руку на плече, — я подзвоню знайомому директорів ритуалки, підкину бабок трохи понад норму, і він все організує за найвищими мірками. Зустрінемося на цвинтарі.

Наступного дня, о третій по обіді, вони зустрілися на новому цвинтарі. Ще здалеку Лола помітила, що Інна прийшла не сама. Поряд із нею стояла висока, струнка, гарно вбрана жінка. Те, що ганчірки на ній були дорогі й фірмові (ще й зі смаком дібрані), відчувалося відразу, хоча Лола не дуже тямала в ексклюзивному шматті, зважаючи на те, що його в неї ніколи не було. Підійшовши

ближче, Лола побачила, що незнайомка і без модних речей красуня: розкішне руде хвилясте волосся, білосніжна шкіра, яскраво-зелені очі. Голлівуд відпочиває. Поглянувши на красуню ще раз, Лола зрозуміла, що не така вона вже й незнайомка. Це була Світлана: третя з їхньої компанії колишніх коханок Сашка.

«А її сюди яким вітром занесло? — подумала Лола. — Я чула, що вона дуже вдало вийшла заміж, живе десь за містом у власному маєтку».

— О, Лолко, привіт! — Інна розтягла губи у веселій посмішці, ніби була не на цвинтарі, а в ресторані із циганами. І вже напідпитку.

— Привіт!

— Упізнаєш? — кивнула Інна в бік Світлани.

— Упізнаю.

— Ми з нею колись перетиналися в справах, років п'ять чи сім тому, обмінялися контактами. Я вирішила і їй повідомити й на похорон покликати. Усе ж таки ми не чужі люди. — Інна хотіла засміятися, але, видно, згадала, що час та місце для цього неслушні й скроїла сумну міну.

Жінки замовкли. Вони ніколи не були близькими одна з одною, тому й говорити не було про що. Зв'язував їх лише Сашко. Тож і розмова була про нього.

— Не везуть нашого красунчика, — сказала Інна, поглянувши на годинник, — у заторах застрягли, чи що?

— А Сашко любив швидкість, — раптом сказала Світлана. Голос у неї був, як і вона сама: гарним та чарівним.

Лола згадала, що вони однолітки: Світлана вчилася в паралельному класі. Була цілковитою відмінницею. Її просто обожнювали вчителі й навіть однокласники, бо вона не була гордовитою й давала списувати. І завжди

користувалася увагою хлопців. Не дивно — з такою зовнішністю!

— Точно! Покійник був іще тією бестією! — згодила-ся Інна. — Пам'ятаю, одного разу як провіз мене на своєму байкові, то я ледь із власних трусів не випала. Вірите, пів години блювала після тої поїздки від страху. А я, Бог свідок, не з лякливих. Мене вивертає навиворіт, а він ірже, мов лошак!

— І посміятися він любив, — зітхнула Світлана, — ми з ним часто в кіно на комедії ходили. Він сидить, сміється, а я не розумію: що смішного відбувається на екрані? У мене завжди були проблеми з почуттям гумору. Точніше, з повною його відсутністю, — зітхнула вона.

«А ми із Сашком...» — хотіла було сказати Лола й одразу ж прикусила язика.

А що вони із Сашком? На байку він її не катав, у кіно не водив. Він водив її до якоїсь захарашеної однокімнатної готельки на самісінькому краї географії міста. Інколи Лолі здавалося, що Сашко її просто... соромиться. Інакше чому ні разу навіть на звичайну прогулянку не запросив? Мабуть, йому просто хотілося спробувати, як це — розважатися із сірою мишкою, якщо до цього (йї під час) у нього бути лише прекрасні лебедиці?

Від цих думок Лолі стало недобре. Хоч від часу їхніх із Сашком стосунків минуло добрячих двадцять із гаком років, вона й досі почувалася сіренькою непоказною мишкою, яку чоловіки оминають увагою. Ні за які гроші світу йї ні під якими тортурами вона б не зізналася, що після розлучення з Юрком у неї не було чоловіка. Фактично вже п'ятнадцять років вона ні з ким не спала. І, мабуть, знову перетворилася на цнотливу, як інколи,

із сарказмом, думала Лола. Не те щоб їй не хотілося стосунків... І не такою вже й непоказною вона була. За бажання для цієї справи можна було б когось знайти. Як кажуть — дурне діло не хитре. Але, по-перше, вона була щохвилини зайнята вихованням дітей і здобуванням їм хліба й до хліба насущного. По-друге, після Сашка більше ніхто їй не припадав до душі, тіла та серця. Хіба що... фельдшер Серьога. Проте він був на дванадцять років молодшим за Лолу. Тому жодних планів стосовно нього вона не будувала. Він для Лоли існував радше навіть як не мрія, а якийсь невловний мрійливий фантом. «Словом, немає мені коли про мужиків думати», — так сама для себе вирішила Лола й прекрасно, як їй здавалося, обходила без чоловічої присутності. Аж доки на горизонті її життя (й на схилі свого) знову не замаюрів Сашко. Зустріч із ним розбуркала Лолі душу, позбавивши звичного, як вона казала, «сіро-буро-малинового спокою».

— Їдуть! — Інна своїм вигуком перервала Лоліні роздуми.

І справді, біля воріт показалися довгий катафалк і мікроавтобус. Швиденько вони доїхали до місця поховання, де вже чорним беззубим ротом зяяла розрита могила.

З мікроавтобуса вистрибнув невисокий, кругленький чоловічок і заверещав:

— Хто покійника прийматиме?

— Ми! — одноголосно відгукнулися жінки.

Труну, оббиту чорною блискучою тканиною, поставили на спеціальні носії й піднесли до могили. Жінки мовчки дивилися на останній прихисток їхнього колишнього коханця.

— Відчиняй! — раптом скомандувала Інна, дивлячись на кругленького чоловічка.

— Що? — чомусь злякався той.

— Труну, тричі твою душу! — гаркнула Інна. — Ми хочемо подивитися на нього. На нашого... — вона запнула й через мить видала: — Чоловіка!

У кругленького очі стали ще більшими й круглішими. Він дав знак двом іншим чоловікам, і ті мовчки відчинили віко.

— Ух ти! — аж присвиснула Інна.

Лола подивилася на Сашка й побачила його таким, яким він був колись: смаглявим красенем. У неї аж серце тенькнуло.

— Що ж, гримери впоралися на славу, грошенята свої відпрацювали. Так, Лолко? Ти мені його інакшим описувала.

— Так, — підтвердила Лола.

А Світлана розплакалася.

— Який він гарний! — ридала вона. — Ніби живий! Мій синочок був на нього дуже схожий!

Жінка раптом заточилася, очі її закотилися під лоба, й вона у своїй білосніжній дублянці осіла на брудний мокрий сніг.

— Туди тричі твою душу! — вилаялася Інна. — Ще й цю доведеться ховати.

Лола, з виробленою роками професійністю, підскочила до Світлани, поплескала її по щоках, намацала пульс і, як фокусник, із кишені добула флакончик нашатиру. Різкий аміачний запах розлився довкола, і Світлана почала кліпати своїми розкішними золотими віями, а потім розплющила очі.

— Я знепритомніла? — прошелестіла вона. — Вибачте, зі мною таке трапляється.

А Лола між тим думала: «І у Світлани від Сашка дитина? Оце так Сашко! Скрізь наслідив!»

Світлана, нарешті, цілком пристойно змогла стояти на ногах (лиш дублянка була забрудненою), ще через кілька хвилин підійшов священник і почав відспівування.

Лолі хотілося, аби скоріше все це закінчилося. Вона почувалася виснаженою морально й фізично. Хотілося побути самій, згадати своє минуле життя, подумати над майбутнім.

Але після похорону Інна запропонувала всім зайти до кафе — пом'янути покійного. Доки Лола гарячково згадувала, скільки грошей у неї залишилося в гаманці й чи зможе вона дозволити собі оплатити обід у кафе, Інна, зробивши царський жест, сказала:

— Обід оплачу!

— Ні, я заплачу за обід! — втрутилася Світлана. — Ти оплатила поховання.

«Ну й нехай платять, дурепи багаті!» — Лола чомусь образилася невідомо на що. Мабуть, на своє злиденне життя.

До кафе, точніше ресторану, все ж таки довелося йти — незручно було відмовлятися. Оскільки платила Світлана, вона привезла їх на своєму розкішному білому «лексусі» до претензійного закладу під назвою «Золота клітка». Біле, з позолотою, приміщення видавалось багатим. Навіть розкішним, хоча й трішки вульгарним.

— Я знаю, тут занадто пишно, — винувато промовила Світлана, — немов у багатому борделі, але готують дуже смачно!